

Oglaši, pripoznaju, itd.
iskazuju i računaju se na temelju
običnog cincika ili po dogovoru.

Nevrij za predbrojnik, oglase itd.
začin za naputnicom, ili poloz
nicom pod 3. edicijom u Boču
na administraciju ista u Puli.

Kod naruciši valja točno oz
nadići imc; prezime i najvišu
poštu prebrojnika.

Tko liči da vremeni ne primi
neka to javi odpravniku u
otvorenom piščaku, za koji se
se plaća poština, ako se iz
vama napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 247-249.

Telefon tiskare broj 38.

Izlazi svakog četvrtka o
podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
te podpisani ne tiskaju z
distrinkirani ne primaju.
Preplaćata sa poštarnom stoji
10 K u običe, 5 K za sejake, 10 na godišn
ili 5 K 50, odn. 4,250 na
pol godine.

Izvan časovine više poštarna
Plaća i utražuju se u Puli.

Poječini broj stoji 10 h, z
stavi 20 h, koli u Puli, teli
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u „Tiskari J. Krmpotić i dr.“
(Via Sisanno), kamo neka se
naslovljavaju sva pisma i pred
plate.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu mno stvari, u nosiloga sve pokvaru“. Naroda poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chioggia 12)

Uzkrš!

U velikom suu čednu. Zovemo ga velikim, jer je preteča veličanstvenom dogodajem. Za taj dogodaj propisuje sv. crkva razne priprave. U prvom redu propisuje post i molitav, posjećivanje crkava i primanje sv. sakramenata. Na taj način želi sv. crkva, da si vjernici u pamet dozova poslednje dane života Spasiteljeva na zemlji, da si predoče strašnu muku i sramotnu smrt, koju je dobrovoljno počinio na drvu križa za spas čovječanstva, i konačno, da se dostojno pripreme na proslavu slavog uzkršnua Sina božjega.

U našim crkvama vlada, osobito poslednja tri dana, neobičan tajanstveni mir i sjetna polutama. Oltari liseni su svog ureba, propela prikriva ljubičastim zastorom, zaglušiće orgule, zamukoše zvonoyi.

U velikih gradovih, gdje su sjedišta visokih crkvenih dostojarstvenika, i gdje ima na okupu mnogo svećenstva, vrše se skupno crkvene molitve, pjevanje psalama, proročanstva, Spasiteljeve muke itd. Biskupi, nadbiskupi itd. peru starcem noge, posvećuju ulje, diele sv. pričest svećenstvu, odličnjim vjernikom itd.

Na selu su obredi skromniji. Tuj izpovediđuju svećenici svoje vjernike i podiđuju im sv. pričest, propovijedaju im o muci Spasiteljevoj, blagoslivilju oganj, vodu itd.

U velikom čednu najvećanstveniji je dan Veliki petak. Taj bo dan posvećen je uspomeni strašne muke i smrti našeg Spasitelja na gori Kalvariji. Toga dana zapjećatio je Isus svoj božanstveni nauk svojom sv. krvi na drvu križa. Na Golgoti obistinilo se ne samo davno proročanstvo, nego i ona velika istina, da mora svaka plemenita i uvrišena nauka proći kroz silne zaprijeke i uz velike žrlive, prije nego li dodje do slavne pobjede. Za sruju užvišenu nauku podneseao je Bog-čovjek nezrecive muke i sramotnu smrt na križu.

Ali Isusovom smrte ne bijaše suvišno njegovo božansko poslanstvo. On je zadovoljio pravdi božjoj, kupiv svojom svetom krvu čovječanstvo od vječne smrti, ali proročanstvo o njemu ne bijaše još dovršeno. Tako on je i sam unapred rekao, da će slavodobitno uzkršnuti od mrtvih. Nakon mučeništva imalo je dakle slediti slavno uzkršnucu, poslije Velikog petka — Uzkrš! I tako bi. O tom su nam nepobitni svjedoči sveti evanđeliste, koji opisaše točno i vjerođostno muku, smrt i uzkršnucu Spasiteljevo; za to nam jamči sv. Petar, koji kaže: „Jer vam ne pokažimo sile i dolazak Gospoda našega Isusa Krista po pripovjedkama mudro uđa oko naravnog svog središta i izmisljanim; nego smo sami vidjeli pripravljujući se za svoje narodno slavu njegovu“. Tomu svjedočanstvu

priđružuje se i sv. Pavao, koji navadju osobe, kojim se je Isus poslije uzkršnua prikazao ili javio.

Cvrslo vjerujuć u slavno uzkršnucu Boga-čovjeka pripravlja se sav katolički svet ovog čedna, da proslavi dostojno uspomenu na slavodobitno uzkršnucu svoga Spasitelja.

Svojom mukom i smrti pokazao nam je Isus kako su ne samo težki i trnoviti putevi k spasu ili uzkršnuci, već također jedini, po kojima se griešno čovječansvo spasi može. Tko želi pristupiti k stolu Gospodnjem, taj mora biti čist od grieba i opačina. Tu nauku zapustio nam je Spasitelj naš i nije se moramo držati, želimo li poslije smrti doći u njegovo kraljevstvo nebesko.

Radi toga, slaveći ovih svećanih dana uspomenu na groznu muku, sramotnu smrt i na slavodobitno uzkršnucu Boga-čovjeka, valja da prodjemo u duhu nauku Spasiteljevu i da se zavjetujemo, da ćemo se nje držati i polag iste živjeti.

Naš mučenički narod neima se sramiti svoje prošlosti. On bo je kroz vječove prolijeao svoju krv za čovječanstvo i za kršćansku prosvetu. Kroz stoljeća bio je štatom Europe i prosvjetljjenih naroda, koji su se slobodno razvijali, napredovali i evali, dok je on mačem u ruci odbijao žestoke navale svojih i njihovih dušmanova. Za svoje neprocjenjive žrtve, koje je doprinjeo za kršćanstvo i za prosvjetu, nije dobio drugu nagradu, van častan naslov: Pred zidom kraljevstva! Dragocjeno je to doduše priznanje, al je loša placa za ono like žrtve. Loša je osobito, ako se pomici, da taj tužni narod još i danas tlače i preziru baš oni narodi, radi kojih se je on žrtvovao, stojeći neprstano pod puškom, da očuva njihovu prosvjetu i slobodu. On trpi kroz stoljeća nepravdu i ponizanje od ouih, kojim je narodni obstanak spasio!

Ali i tih će nepravda nestati i njegove će muke prestati, jer on čvrsto vjeruje u providnost i pravdu božju, jer znade, da poslije bolnog Jeremićinog plača, sledi radost i veličanstveni „Alleluja“!

I hrvatskomu narodu svanuti će dan kadno će radostno klicati u izvan svojih hramova „Alleluja“, slaveći i svoje narodno uzkršnucu. Njemu netreba zdvajati za svoju budućnost, jer je pokazao toliko moralne snage u sebi toliko žilavosti, odporne sile, razbora i srčanosti, da je mogao svetno svladati i najveće pogibelji, uzdržavši se do danas zdravim i čilim. On će i u buduću znati odojeti svim protivničkim navalama sa, kupljajući sve to višu raztrgana svoju Isusa Krista po pripovjedkama mudro uđa oko naravnog svog središta i izmisljanim; nego smo sami vidjeli pripravljujući se za svoje narodno uzkršnucu.

Radi toga, puni vjere u Spasitelja i u providnost božju, klicemo i danas radostno našemmu narodu: *Sretan Ti bio Uzkrš!*

Zadušnice i pogreb biskupa Strossmayera.

O svećenih zadušnicama i o veličanstvenom pogrebu velikog narodnog dobrotnika donosimo po hrvatskih novinama sledeći opis. Ta žalostna svećanstvo vršila se je u petak u jutro u Đakovu, kamo su mnogobrojni odličnjaci stigli već dan prije. Medju ovimi naznali se nadbiskupi Posilović iz Zagreba i Stadler iz Sarajeva, te zagrebački biskupi Krapac i Švinderman, prepošt. Radovinač i kanonik Soos iz Križevca. Stigli su nadalje zastupnik vlastitog biskupa Čavrat, saborski predsjednik Gjurjević, župani Mihalovich, Hideghety i Jurković, predsjednik dalmatinskoga sabora Ivčević, gradski načelnici dr. M. Amruš iz Zagreba, Gračić iz Osicea, dr. Srb iz Praga, zastupnici Zafron i Trinajstić, padinski načelnik Kurelić (ova dvojica zastupala klub hrvatsko-slovenskih zastupnika na istarskom saboru, političko društvo za Hrvate i Slovence Istre), „Dražku“ podporno društvo u Pazinu, občine Pazin i Kastav, hrvatske čitaonice u Pazinu i Kastvu, Bratovčinu hrvatskih ljudi u Istri, občinu Vrbnik na Krku itd.), rektor Pliverić, sveuč. profesori Maurović, Bauer i Bužanović, predsjednik akademije Smičiklas, akademici Vrbanić, Brusina i Musić, predsjednik „Hrv. Matice“ Arnold i članovi upravnog odbora Klaic i Kučera, predsjednik sudbenog stola Löwenthal, finane, ravnatelj Glad, podpredsjednik „Liečničkog zbor“ Schwarz, predsjednik Jeronimskog društva Ruhtetić, podpredsjednik društva hrvatskih književnika Babić. Nadalje su ovđje zastupnici pedagoško-knjjiževnog zboru, deputacija grada Zadar, Varazdin, Broda, Križevca, Požege, Karloveca, Siska, trgovacke komore osječke, intendant A. Mandrović, deputacija rječavkih družava „Kolo“, „Sloboda“, „Sl. g.“, „Davora“, „Lire“, „Hrvatsko S. k.“, predsjednik društva u Osiceu i svećenstvo uključujući zastupnici dr. Frank i Barać, zastupnici občina Daruvar, Vrbanja, Kustajnica, Bičavac itd.

Mrtvi ostanci pokojnoga biskupa preneseni su u crnom limenom liesu četvrtak u 4 sati uz veliku pratnju u stolu crkve. Odar je obasut dragocjennim vencima i cvećem. U ene položise: hrv. sabor, gradovi Zagreb, Osick, Prag, Zemun, Karlovac, Ljubljana, sveučilište, jugoslavenska akademija, „Hrv. Matice“, društvo hrv. književnika, županija virovitička, osječko glazbeno društvo, pjesačka pokrovniča br. 78, zbor licenički, zagrebačke gospodje, česki i hrvatski „Sokol“, društva umjetnosti, občina Kordun, grof Norman, akademski društva u Beču i Grazu, razne korporacije, vlastelinško činovništvo, stolatelji, rodbina.

Sve do noći narod je grnuo u Crkvu, da vidi lies na odru i mjesto u kripti, gdje će veliki biskup počivati.

Posebni vlak iz Zagreba sa 400 učestnika stigao je u Vrpolje, premda je iz Zagreba kašnje krenuo, u ustanovljeno doba. U Vrpolju je bilo kočija i kola za Đakovo u obilnoj mjeri. Vreme oblačno. Vožnja od Vrpolja do Đakova prošla je bez svake neprilike. Kad je ogromna povorka kola stigla pred stolnu crkvu u Đakovu, potefla je padati kiša. Unatoč ranom jutru u Đakovu je sve živo. Nebrojeni stranci i seljački svet sakupljuju se pred crkvom, u koju još nije slobodan ulazak. Red podizajući osječki redarstvenici i oružnjava. Upravo se počinju sakupljati društva, korporacije i školska mladež sa zastavama.

Na odar i lies biskupov položen je ogroman broj krasnih vjenaca, od kojih se osobito izdiže vjenac Hrvata, što no u Pragu živi. Sastojeći od lovora, a na svakom je listu po jednu posjetnicu dotičnog Hrvata. Vrpeću je u českim zem. bojama.

Petak jutro u 8 sati počinju zroniti sva zvana. Narod se pušta u crkvu, koja se je pobočnitu ladjama do skora dubkom napuni. — U sredini je katafalk, te je ostavljen prostor za strance i korporacije. Nebo se je opet razvedrilo. U 11 sati počinju dolaziti u kočijama i pjeske deputacije, društva itd. Prostor pred crkvom pun je ljudstva. Na čelu povorke državata stupa sv. mladež sa zastavom. Djaci u galici i sokolški prave špalir uz lies. U srednjoj ladji iz špalira postavili su se: streljačko društvo, pjev. društva Kolo, Sloga, Merkur i Sloboda iz Zagreba, Lipa iz Osicea, Dunav iz Vukovara, đakovacko dobrov. vatrogasno društvo i ostale đakovacke korporacije. Na koru pjevaju koralište i mješoviti zbor „Preradovića“ iz Đakova. Do 9 sati je ogromna crkva dubkom puna.

Bezbrojni narod hri od zore u crkvu. Do 5000 osoba skupilo se do 9 sati u crkvi. Medju prisutnima nadalje Msgr. Bilić, spljetski načelnik Milić, grof Kulmer, zastupnici grada Karloveca s načelnikom Binićem, zastupstvo Križevaca, Siska, Krapine, pečuvke biskupije, občine Vinkovci i Vukovar, kanonik Kosak, opat Strac, protomolar Horvat, provincijal Franjevac Ban iz Bosne, te 13 pjevačkih i sokolskih društava sa zastavama.

U 9 sati počeo je služiti da dušnice nadbiskup Posilović, a u 10 sati započelo je nad odrom opiclo biskup. Svi pet blagoslovilo je pokojnika, a zbor je pjevao „Libera“. U 11 sati popeo se je nadbiskup Stadler na propovjednicu, s koje je izrekao oprostni govor pokojniku. Slavi najveće njegovo djelo: stolnu crkvu kao dokaz ljubavi spram naroda, Boga i sv. stolice. U 11 sati izuzeo je sprovod iz crkve i obitavši trg, vratio se u kriptu, gdje je pokojnik položen u raku. Nakon toga krenula je povorka pred crkvu, gdje su držani oprostni govor i pjevanje žalobnice. Govorili su Šmitkla za akademiju, Plijević za sveučilište, Gjalski za hrv. književno društvo, Ivčević u ime dalmatinaca, Amrus u ime glavnog građa Zagreba, Srb u ime Praga, Triller za Ljubljjanu, Milić

za Šipjet, Hurban u ime Slovaka, Mučević u ime Srba, Miskulin u ime hrv. omladine.

Pjevali su „Kolo“, „Mlodoš“, „Davor“, i „Lipac“.

U isti sat zaključena je svečanost uz burno klicanje „Slava Strossmayeru!“

Na vječnu uspomenu!

Donašamo u hrvatskom prijevodu ovaj krasni talijanski sastavak iz peta vlog rođeljuba Niku Mardesiću, što je izšao u „Omnibus-u“ na spomen velikana Josipa Jurja Strossmayera:

Za nezaboravnim Josipom Jurjem Strossmayerom gorki suze litili će Hrvati, oplakivat će ga ostali Slaveni, spominjat će ga sav prosvitljeni svjet!

Bio je naša sjajna zvezda; on nam je pokazao svjetlu luč, koja nas vodi u luku spaša. „Sva za vjerni i Domovinu!“

Kao što se dan spoznaje po sjaju sunca, proljeće po ugodnom mirisu bezbrojnog eviča: tako se i puci upoznavaju, staju i časte po vrednosti svojih sinova.

Ovaj hrabri sin domuje naše drage ne bijaš samo odlican svetnik, govornik svjetskog glasa; čovjek učen vele u znanosti i umjetnosti, bio je lakodjer neumorni trudnik, koji dade narodu svome ime i dobrobitinsku veliku. Zalogom je Koncilij vatikański, Katedralu u Đakovu, narodna galerija slike, sveučilište u Zagrebu, akademija znanosti i umjetnosti, sjemenište „Strossmayer“ itd. itd. Ovo su plovodi jednog samo una, veličanstvena djela jednog junaka, koji bijaše otac, učitelj i dobročinitelj puka svoga i spada u najsjajnije pojave, kojima je dosad Providnost obdarila naš rod.

Kao što danas, na dan pogreba onih dragih smrtnih ostataka, iz naših grudih se izvija žalostni pozdrav Njemu, našem Velikanu, tako će činiti i naši pozni potomci i postaviti će na grob Njegovu svetne vencu iz onog omiljenog eviča, što će uknutiti iz ove zemlje, čiji je bio zaslužan sin.

Slava Josipu Jurju Strossmayeru, našem Sjaju, Diki i Ponosu!

Za pravo slovenskog jezika na postaji Herpelje-Kozina.

Interpelacija zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost gosp. ministra željezničke.

Polag novinarskih vesti (Vidi medju ostalim u Trstu izlažeći list „Edinstvo“ br. 57 i 65 o. g.) vrši službu načelnika postaje na istarskoj državnoj željeznicu Herpelje-Kozina, u čisto slovenskom kraju, muz, koji ne samo što nije vješt slovenskom jeziku, kao što bi morao biti, već dapaće prezire i izazivlje podredjene mučinovnike, ako gorore slovenski i koji zapoveda podređenim si poslužnikom Slovencem, da imaju govoriti njemački ili talijanski, same ne slovenski, i kojega gospodja marljivo nasluškuje na svih uglovih postaje, da li koji od podredjenika njezinog supruga ne vrši njegovu zapovijed a da ga pak uzinogene prijaviti.

Isti načelnik ide još i dolje te prijavljuje domaće trgovce kod oblasti zahtjevajući od ovih poslednjih, da oduzmu tim trgovcem koncesiju, jer ovi neće, da govore s njim i s njegovim podredjenicima talijanski. Jedan od njegovih činovnika je doduše vješt slovenskom jeziku, ali se neće istim služiti, te posjećuje dapaće javna mjesto, da tamo domaće stanovništvo izazivlje i slovenski narod vredjiva.

Željezničkim poslužnikom na istoj postaji zagrozilo se opelovo od strane činovnika čak novčanom globom budu li u službi, bilo i malo međusobno slovenski govorili.

U službenom občenju sa strankama, kod izdavanja voznih karata te inate da zahtjevaju željeznički činovnici na istoj postaji od stranaka, da se služu njemačkim ili talijanskim jezikom, te stranke moraju

ili da koga pozovu na poimoc ili da upotrebe ono malo i nedostatno svog znanja spomenutih jezika a da uz moguću dobili voznu kartu.

Tako je baratanje činovnika na jednoj c. k. državnoj željeznični, koji su k tomu još tako drživiti, da nazivaju domaća stanovništvo „naseljenicima, dočim se nezna odakle se oni svi doselile, da se uzdržavaju iz sredstava siromašnih porezovačkih, nebi smiča uredjena država niti jedan dan trpi.

Pošto ne bijahu spomenuti novinarski glasovi obveznici, te nije poznato da se je uslijed istih povelo kakvu izgradu, stavljaju podpisani na njegovu preuzvišenost gospodina ministra željeznička sledićeči upit:

Je li njegova preuzvišenost voljna odnosne javne glasove proti željezničkim činovnikom na postaji Herpelje-Kozina dati posve nepristrano izražili, te eventualno ako se dođe, da su pritužbe utemeljene najstrože postupati proti činovniku, koji su se ogriješili o svoju dužnost, te iste zamjeniti s činovnicima, koji budu strogo vršili svoju dužnost, koji budu viši jeziku doneseg stanovništva i koji budu taj jezik rabili i poštivali?

U Beču, 21. marta 1905.

Spinčić, Robić, Žičkar, dr. Ploj, dr. Šusterić, Perić, Biankini, Pilhulčak, dr. Žitnik, dr. Korol, Barvički, dr. Gladyszowski, Javorški, dr. Ferri, dr. Dulibić, dr. Klačić.

Pismo iz Dalmacije.

Split 15./IV. 1905.

Split se je na uživšeni način oduzeo slavnoj uspomeni velikog nam Strossmayera. Pretužna vijest da je već uvenuo cvet iz kojeg se razlegao miris čistog srca i plemenite duše, da su klonule one ruke koje su nas Hrvate podigle i zadicele, potresla je kao grom naše duše. Rekao sam, da je slavna uspomena Velikog biskupa, jer se On diže kuo orao nad ostalim smrtnima, kujina običajeno priredjivati osmrtnice i počasti, dočim Njemu spravljamo te obavljamo svečanosti. Njega slavimo, a u našu slvu potomci će pisati povijest Njegova rada, ali ni mi ni oni ne ćemo znati ispričati sve, što je učinio „za vjerni i domovinu“. Split, kojeg je bezizprativ pokojnik napose volio radi njegove, narodne i prosvjetne važnosti u Dalmaciji, nije međao izostati u slavlju priredjenom hrvatskom Velikanu, dapače mirne duše možemo reći, da se je u tome iztaknuo. Običnički vjećnici, pozvani na naročito sjednici, dodujoše svu do jednoga u svečanom odicelu, te jednoglasno, uz odobravanje služatelja, odobrile predloženi red svečanosti i odrediše svetu od 1000 kruna za spomenik u Zagrebu, kojeg će narod podići svom nezaboravnom Meceni. Od tada kad pučke tužili glas Njegove snari pa do petka Split je na sebi nosio znakove neizrecive narodne tuge; u petak saudečje, te bilo občenito, impozantno; gorili su svu grad-ki senjoru crnom ovijeni, svu dućani su zatvoreni bili, a na kućama i zvonicom u tužno su se spustale crne zastave. Istog dana, inicijativom občine, držale su se veličanstvene zadužnice u stolnoj crkvi, koje je pontifikalno obavio sam biskup Nukić. Radi uzlog prostora katedralke, svakome nije bilo dozvoljeno unići, niti ipak je crkva bila dubkom puna najoličnijeg splitskog sveta. Za misom pomoćni biskup Palunko izrekao je besjeđu, prikužavati ga providencijolnim za naš narod. Orkestar je dobro izvršio svoj zadatak; društvo „Zvonimir“ odjevalo je „pokoj vječni“ uz pratnju „narodne glazbe“ prekrasno, što je zaista bilo crven funkcije.

Zatim mnogobrojno općinstvo, koje je bilo u crkvi i ono, koje je nemogavši uljeti, punilo očolische ulice, kreće prama kazalištu, da čuje spomen-govor zastupnika Trumbića. Posle g. 1903., prigoda nekravih dogadjaja u Hrvatskoj, Split nije video dana veličanstvenijeg od ovoga. Možemo reći, da nije bio ni onda niti prije

tako veličanstven. Dakle pred dubokom putnim kazalištem, u času, kad se nenadno na pozornici podigne zastor, iza kojeg se prikazuje slika slavnog biskupa u sredine i tužnih biljaka, među četiri zastave ovjeđenih družtava, držano od četiri dolična barijarka, a pred alikom tužno ležeti

lovor-vječac sa trobojnom vrpcom, a tik

njega goreća lje. Dr. Trumbić počne

svoj govor, kojeg izreće sa žarom uhićen

duse. On je svojom rietju prisvojio ob

činstvo, koje je tužno promišljalo narodnog

Diva, prošlost i budućnost otacbine. Na

svrhi dignuvši se slušatelji oduzeće se ve

likom dobrovoru sa trokatnim „slava

mu“. — Osim ovih hrvatskih družtava

s „narodnom glazbom“ na čeli, i učenici

mjestne vel. realke i gimnazije učestvo

vali su uzornim redom u ovoj tužnoj pri

godi. Njih preko 700 čelici po čelici u se

može svaki čas mješati u sve unutar-

nje poslove Turske, kojih se tisuća Bugara,

priveđe u crkvu, a poslije u Turku, a da njoj se pri tom

nemože službeno prigovoriti. Preseganje te

oblasti u Sofiju značilo bi suzili bugarski

upliv u Macedoniju. Bugari se nadalje

počinju, da bi se plaća ili civilna lista kraljeva

moralu znatno povišiti i da bi nova

kraljevina moralu preuzeći jedan dio tur

skog državnog duga i povrh toga Tursku

odsteti za danak.

Osim toga nalaze kneževe osnove na

potežkoće kod vježljivih, jer on može

kneževinu prevoriti u kraljevinu jedino

pri volom tih vlasti.

Uloga da nastoji uplivati na tvorničare u tom smislu, da snize te cene. S vladine strane tvrdi se nasuprot, da se još nisu izjavili glede uzoraka, jer da se topnički odbor nije izrekao niti učinio u tom obziru nikakav predlog.

Bugarska.

Iz Sofije pišu bečkim listovom, da se

u kneževini opaža velika struja proti osnovam kneza Ferdinandu, po kojih bi se

imala Bugarska proglašiti kraljevinom.

Time da bi se ugodilo samo osobnim

težnjem kneževim. Ako bi Bugarska po-

stala kraljevina, a po tom i neodvisna,

bila bi tomu prva posljedica, da bi se

bugarska vrhovna crkvena oblast „eksarhat“

morala iz Carigrada preseliti u Sofiju.

Pošto je ta oblast najviša crkvena oblast

u Carigradu, daje Bugarskoj pravo, da

na se može svaki čas mješati u sve unutar-

nje poslove Turske, kojih se tisuća Bugara,

priveđe u crkvu, a poslije u Turku, a da njoj se pri tom

nemože službeno prigovoriti. Preseganje te

oblasti u Sofiju značilo bi suzili bugarski

upliv u Macedoniju. Bugari se nadalje

počinju, da bi se plaća ili civilna lista kraljeva

moralu znatno povišiti i da bi nova

kraljevina moralu preuzeći jedan dio tur

skog državnog duga i povrh toga Tursku

odsteti za danak.

Osim toga nalaze kneževe osnove na

potežkoće kod vježljivih, jer on može

kneževinu prevoriti u kraljevinu jedino

pri volom tih vlasti.

Rusija.

Iz Petrograda dolazi vijest, da će tamo

nastati opet nova promjena u ministarstvu

nutarnjih posala. Kazu naime, da se nije

sadašnji ministar Bulgin pokazao sposobnim

za to, da vodi razprave povjerenstva,

koje imaju pripravi gradivo za ure

djenje narodnog zastupstva. Tvrdi se da

će na njegovo mjesto stupiti knez Mirskij.

Sa bojišta u Mandžuriji javlja zapo

vjednik general Linjević, da su njegove

čete imale poslije duga vise manjih

okršaja s Japancima i da su neprijateljske na

vale sretno odbili.

Sa napetošu očekuju se občenite

vesti o admiralu Roždestvenskom, koji

je doveo svoje brodovje izvanrednom

spretnosti u kinezko more. Sad se očekuju

dan na dan kavni sukobi između

ruskog i japanskog brodovlja. Novinari

nagajaju o predstojećoj pomorskoj bitci

koješta, nu stalna nemože nikko ništa

zaključiti.

Sa napetošu očekuju se občenite

vesti o admiralu Roždestvenskom, koji

je doveo svoje brodovje izvanrednom

spretnosti u kinezko more. Sad se očekuju

dan na dan kavni sukobi između

ruskog i japanskog brodovlja. Novinari

nagajaju o predstojećoj pomorskoj bitci

koješta, nu stalna nemože nikko ništa

zaključiti.

Sa napetošu očekuju se občenite

vesti o admiralu Roždestvenskom, koji

je doveo svoje brodovje izvanrednom

spretnosti u kinezko more. Sad se očekuju

dan na dan kavni sukobi između

ruskog i japanskog brodovlja. Novinari

nagajaju o predstojećoj pomorskoj bitci

koješta, nu stalna nemože nikko ništa

zaključiti.

Sa napetošu očekuju se občenite

vesti o admiralu Roždestvenskom, koji

je doveo svoje brodovje izvanrednom

spretnosti u kinezko more. Sad se očekuju

dan na dan kavni sukobi između

ruskog i japanskog brodovlja. Novinari

nagajaju o predstojećoj pomorskoj bitci

koješta, nu stalna nemože nikko ništa

zaključiti.

Sa napetošu očekuju se občenite

vesti o admiralu Roždestvenskom, koji

je doveo svoje brodovje izvanrednom

spretnosti u kinezko more. Sad se očekuju

dan na dan kavni sukobi između

ruskog i japanskog brodovlja. Novinari

nagajaju o predstojećoj pomorskoj bitci

koješta, nu stalna nemože nikko ništa

zaključiti.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Dnevnik „Omnibus“ u Puli. U subotu dan 22. tek. mj. izazi će naš vrli drugi

i pobornik za hrvatske pravice u Istri, dnevnik „Omnibus“ na cijelom arku (u dvostrukom formatu) sa zanimivim i važnim vijestima. Preporučamo svima, kojima leži na srcu dobrobit hrvatske stvari, da se predvode i da kupuju jedini ovaj

hrvatski dnevnik u Istri. Svima nama je poznato s kakvim poteskoćama i sa strane

Talijana i sa strane c. kr. oblasti imamo

da se borimo, s toga je tim veća dužnost

svih nas, da upremo sve sile da dobra

djela ne propadaju. Na list „Omnibus“ bi

morala biti predplaćena barem svaka čitaonica

u Istri i izvan nje, a gdje toga nema, imali bi se složiti više njih tako, da „Omnibus“

začosi barem u svako mjesto Istru.

Predplatiti je na „Omnibus“ četvrt-

godisnje K 4, ali siromašnijim učiteljima

i drugima, uprava će ga dati za 3 K na

četvrt godine.

Preporučamo s toga toplo i mi s naše

strane, da svaki nastoji razsiriti ovaj

dnevnik, koji je već mnogo i mnogo toga

učinio za probudjenje svijesti u Istri, osobito

pak u kotaru puljskom. Rodoljubi, nedajte,

da našim nehrđaju propadne i ovo plem-

čno narodno djealo.

Novi Načelnik občine Pula.

Javljamo našemu puku puljske občine,

da imaju od prošlog četvrtka o podne no-

vog pošteta ili načelnička.

Taj se zove dr.

Nastavak u prilogu.

Dinko Stanić, (on sam se piše Stanich, ali Dinko se ipak i on podpiše), a jest c. k. notar u Puli. Naš pučki dobro pozna: kao notara, a od sada i načelnika prilike: da ga upoznaju kao i načelnika. Novi načelnik je u svom naštupnom govoru obećao mnogo i mnogo toga, a najvećenje pak je obećao sakupljenoj gospodici da će visoko i čvrsto čuvati karakter talijansitca i stoljetne kulture grada Pule. Pa ovom, kako se čini, on je obećao da će držati za talijanstvo grada Pule, samo gospodi pilijskoj; ali našim na selu toga nije ni obećao ni rekao, to bi reč da će među pukom na šelu širiti hrvatsko, ustrajajući hrvatske škole, jer ipak, hodočašće i u njegovim žilama teče još malo hrvatske krv, u koliko se nije pre-tvorila u talijansku-bevandu. Novi načelnik govori ljepe po našu hrvatski te preporučamo našemu puku da sa gospodinom načelnikom: uvek govori same njegovim materinskim jezikom, jer neka znaudi oni koji neznavu, da je, sada pokojna majka Dra Stanica, naučila ga prve besede govoriti samo hrvatski i da je malomu Dumicu, kad ga je zibala, da ga uspava, pjevala po hrvatsku: »pospi, pospi, Dumica moj mali...»

Veoma polihvalno.

U petak opazismo u našoj luci vrlo utješljiv znak. Brodice naime naših kršćanih pomoraca imale su na dan sprovoda nezaboravnog velikog biskupa Josipa Jurja Strossmayera izvješene zastave na pol-stiega. Bilo ih je u svemu jedanaest — sve što je u luci našeg — i to osam brodica naših vrilih pomoraca iz Punta dve brodice iz Dalmacije i veliki brod „Dr. Ante Starčević“ iz Sv. Vene.

Svaka čast Van braćo, što ste znali i ovom prigodom izkazati svoje plemenite osjećaje i što ste znali pokazati velikomu pokojniku onu čast, koju je isti za celog svog života dostojevno izkazivao prema cijelokupnom našem hrvatskom narodu. Živili naši svjetlosti pomori!

Otvorene brzopojno-telefonske postaje u Medulinu — kraj Pule. Due 14. o. mj otvorena je u susjednom Medulinu brzopojno-telefonska postaja te su tom prigodom tamošnji prijatelji našega glavnoga suradnika pozdravili. Čestitamo vremenu, našim Medulincom i na taj stечevini.

Tečaj za podatku postolara u Vodnjani. Trgovacko-obrtnička komora u Rovinju pričepila je glavarstvu obćine Vodnjan, da kani na pobudu upravě za-voda za promicanje malog obrta i zemaljskog odbora u Poreču, predložiti grad Vodnjan za obdržavanje naučnog tečaja za postolare. U tu svrhu imala bi obćina stavili na razpolanje prikladne prostorije. Glavarstvo obćine odgovorilo je na to, da prima rado ponudu i da će pripraviti prostorije za obdržavanje naučnog tečaja.

Za Područničku družbu sv. Cirila i Metoda u Puli.

Prigodom oprose većeri sa supružima Pavic, na predlog gosp. Kovačića, sabralo se u nedjelju dne 16. travnja K 45. Od ovih podario sam gosp. Mate Pavic K 40. Čestitome gosp. Pavicu i gospoju mu, rođenjo Ruskini, sretan i ugodan bio put, preko Rusije u Port-Arthur, kamo putuju. Zdravo bili i sjetili se i opet naše družbe. Zdravstvujte!

Za Družbu sv. Cirila i Metoda. Gosp. A. K. daruje „Družbi“ i krunu, koja je bila u pripore medju prijateljima. Dobar primjer, jer je i ovdje Družba rješila spor i smirila prijatelje.

Zivio!

Lošinjski kotar:

Mali Lošinj 16./IV. 1905.

U nedjelju u večer dopte su do nas tužne vesti o smrti velikog biskupa, te su se sutradan sa čitaonica i Zore vijale zastave na pol stipe, dotim svi prozori bijaju, zaodjenuti crno, — Izdala se je odmah, poslanu već temu slavu uređeničtvu čitaonice. U subotu dana 15. L. m. u 9/4. prije p. obdržavale su se svezleće zadrusnice za pokoj duševiteljeku. Muža kojeg nam nestalo sa hrvatskog obzora. — Crkva je bila — uvezvi u obzicu radničan — lepo posjećena.

Prisutstvovala su: Školska djeca sa učiteljem: g. Kraljećem te učiteljicom gospodljicom Parčićevom, kao i djeca družišta s voditeljicom gđicom B. Markusovom. — Od državnih oħlasti nije dr. Magdić, jer kad je srdec prepuno,

bilas zastupana nijedna! Tukovo postu-panje kadro je da izazove prezir sa strane Govorio nam je o braljkoj Izbavci i slozi, općinstva, prama oblastima a pojmenice preporučivo odvažnost u narodnoj borbi, spomenuo je preminulog velikano, bavio se prilikom u Banovini, i obećao nam braljku pomoć.

Taj čovjek si je već svojim dosađnjim postupkom navukao prezir hrvatskog pučanstva, a najnovijom uvredom naime, neprisutstvujući zadužnicama, taj se je prezir povećao. Pak i pravo bijuso što poglaviti g. kotarski kapelan izostane, tko konu je imao doći na zadužnice? U Zagrebu n. pr. prisutstvovanju je zadužnicama bilo i sve najveće vojničke oblasti, u Dalmaciji prisustvovale su isto sve državne oblasti, noš Scarpa nije se htio poniziti do toga! On nije imao izkazati počast Onom kujuju je Njegovo Veličanstvo car i kralj Franjo Josip I. postao sazaljicu, kojemu su se poklonili Njeg. Velič. kralj Dra Stanica, naučila ga prve besede govoriti samo hrvatski i da je malomu Dumicu, kad ga je zibala, da ga uspava, pjevala po hrvatsku: »pospi, pospi, Dumica moj mali...»

Da se jedan prosti c. k. kapelan udostoji iti na zadužnice jednomu pravomu tajniku Njegovog Veličanstva, to je za našega Scarpu ili Postoliju (kako ga ovđe nazivaju) ispod časli.

Tu novu uvredu nanešenu nam od kol. kapelana dobrih čemo zapamtiti, te čemo se njegovog netaktičnog postupanja sjećati, to pak sve dojemo na znanje i ravnanje višim oblastima.

U subotu imali smo ovđe težku jednu dužnost obaviti, oprostiti se naime od vlog našeg prijatelja g. dra. P. Magdićem, koji je taj dan u 4 s po p. odputovao put svog bielog Varaždina. — Da se bar nekako po siromaćtu odužimo gos. dra. Magdiću, priredila je njemu u počast nas državetorica rođosluha banket, u prostorijama družtva „Zore“.

Banket je isplio nad svakim očekivanjem, dobra i ujedno postna jela sa pristim ali izvrstnim susačkim crnim vinom. Sred vike i lababuke na ulici, banket je divno prešao u bratskom razgovoru, kako se je to dolikovalo svetuom korizmonom vremenu, te keroti hrvatskog naroda i oħlađaku vlog prijatelja g. dra. Magdića.

Prvi ustade da govoriti vrli naš pop Franjo Volarić sada u Čanskom. — Dvije su — reče — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića! Mi smo u njemu našli prijatelja, koji nas je razumio i koji nas je i pomogao; nama je bilo lakše pri srcu, kad smo našli vjernog brata komu čemu se potužiti te time ublažiti hol srca našega. Govori nadalje o zadržanom njegovom radu za narodinu svar, te mu želi sretno putovanje i što skorije povratak u ovim stranama.

Nao ustade da govoriti g. dr. Magdić, i ovđe dogodilo se ono što se dogodilo kad je srdec prepuno raznih čuvstava. — Nema sumnje, g. dr. Magdić našao je ovđe bratska hrvatska srda, koji su ga bratski dočekali; ugodihi je on danas ovđe prešao, te se jo čitalo već u početku banketa silno ganuće, koje je vladalo cijelim njegovim bićem. Njega je do dana srde ugodno dirljivo videći nas ovije oko stola njemu u počast sakupljene. — Ugodno ga je dirljivo videći vlog našeg generala Lovrića, kako se vrli oko stola, te nastoji svima ugoditi; ugodno ga je dirljula i do suze ganula vatrene popa Frana rieč. — Ustao je na Pero, te trećim glasom spomenuo, kako smo se ovđe, najviše brigom g. Lovriću sakupili — i nije mogao dalje! Suze sto mu navrile na oči, nijene su, ali ujedno veličanstvo i govor milog nam prijatelja, sijaj, jasan dokaz o plemenitom i njeznom srcu, koje u njem bije. — Svi zasumljili su se pod dojmom nastale okolnosti, dok najedanput iz svih grla zaori višekratni gromki Živio vrlo bralu. —

Na to ustade da govoriti g. Ruković, trgovac iz Gospića. Sto nije mogao da u silnom ganuću izgovori njegov zemljak g. Markusovom. — Od državnih oħlasti nije dr. Magdić, jer kad je srdec prepuno,

usta zanemir, to će naslojati da učini on panje kadro je da izazove prezir sa strane Govorio nam je o braljkoj Izbavci i slozi, općinstva, prama oblastima a pojmenice preporučivo odvažnost u narodnoj borbi, spomenuo je preminulog velikano, bavio se prilikom u Banovini, i obećao nam braljku pomoć.

Iza njega diže se da govoriti njegov drug g. Ante Belančić, trgovac u M. Lošinju. Govorio o zahvalnosti koju smo dužni odlažećem prijatelju. Po drugi nas put posjećuje; izabran je Lošinj, te je posjetio takodje dio Lire; svaki njegov korak, svaka njegova rieč bila je upravljenja jednoj velikoj svetoj svrhi, probudjenu naime Hrvatske svetosti u ovoj zemlji Istri a najviše pak u Lošinju. Razgovarao se s našim prošlim narodom, te je učio njegovu narodnu dušu. Čuli smo ga kad nam je govorio dne 2. t. m. u ovoj dvo-rani, čuli smo poletnu njegovu rieč, iz srca je govorio srdeću, ta usta danas su časomice zanemila, on plate jer nas oslavljaju. Zahvalni mu moramo bili što je živo zagovarao gradnju „Narodnog Doma“, te polazio u tu svrhu ispred hrvatskog domu na oltar. Želi mu sretan put do bijelog Varaždina, te mu izručuje pozdrav za tamošnju braću, s kojom i ako su nas umjelno stvorene medje od naših za nevolju gospodara razdilele — veće nas jedna krv, te se je nadati da čemo se skoro bolje snaci u vjedinjenjo Hrvatskog. Na predlog g. Brilli sakupilo se K 26.80 za družbu sv. Cirila i Metoda, te je taj iznos urođen blagajniku ovdješnje podružnice g. I. Lovriću.

Prihlađati se kaša oħlađaka, svj se uputimo do parobroda, te nom se palem pridružilo i još nekoliko naših ljudi. — Oprostivši se svrli g. dr. Magdićem, te stisnuvši nam junčku desnicu, počekali smo dok nam ga parobrod ne odnesе s vidika, te popratimo višekratnim gromom Živio.

Dă, živo g. doktore! U nezaboravnoj ste nam uspomeni ostali, ponovno Vas se prepričamo da nas se kađog sjetite pom. kapel. K 2, Fran Korić Jurović K 10.

Na istoj skupštini oħlađak se, da se ponovno posjetite, a mi čemo s druge drže zadužnice za pok. velikog biskupa, strane nastojali oko budjenja hrvatske koli u crkvi sv. Marka u Veprincu, toli u sviesi u Hrvatskom Lošinju, te čemo biti crkvi sv. Petra u Poljanama. Veprinčani, ponosni kad Vas kod dojdjućeg posjeta budemo pritali o novim stecelinama na našem polju, te počasili Vas u novom našem „Narodnom Domu“.

Na znanje Baščanom nastanjoulim Pali. Dočuli smo od malo dana, da naši Baščani, nastanjeni u Puli misle nas svojim izletom ovog ljeta pohoditi. Ljepa, naknada on „nekojih“ ali to bilo za cilju Bašču žalostno. Evo zašto!

Kako čujemo nas tamošnji Baščani se ljuta varaju, jer je vroči put u početku banketa silno ganuće, koje je vladalo cijelim njegovim bićem. Njega je do dana srde ugodno dirljivo videći nas ovije oko stola njemu u počast sakupljene.

Na to ustade da govoriti g. dr. Magdić, i ovđe dogodilo se ono što se dogodilo kad je srdec prepuno raznih čuvstava. — Nema sumnje, g. dr. Magdić našao je ovđe bratska hrvatska srda, koji su ga bratski dočekali; ugodihi je on danas ovđe prešao, te se jo čitalo već u početku banketa silno ganuće, koje je vladalo cijelim njegovim bićem. Njega je do dana srde ugodno dirljivo videći nas ovije oko stola njemu u počast sakupljene.

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na istoj skupštini oħlađak se, da se ponovno posjetite, a mi čemo s druge drže zadužnice za pok. velikog biskupa, strane nastojali oko budjenja hrvatske koli u crkvi sv. Marka u Veprincu, toli u sviesi u Hrvatskom Lošinju, te čemo biti crkvi sv. Petra u Poljanama. Veprinčani, prihlađite sv. misi u što većem broju.

Za družbu. Da proslave uspomenu velikog Strossmayera, darovaše za družbu sv. Cirila i Metoda u Lovranu slijedeći:

Veleć. g. Ivan Žigant, administrator K 12; g. Josip Mandić, kapelan K 9; g. Josip Mikulić, trgovac K 5; g. Milan Margitić, mesar K 5; g. Alfonz Cercić, pom. kap. K 3; g. Josip Tominić, posjednik K 3; g. Ivan Turčić, posjednik K 2; g. Ignjito pl. Peršić, posjednik K 2; g. Kazimir Kršanac, pom. kapelan K 2; g. Franje Bašan, posjednik K 2; g. Emilio pl. Peršić, posjednik K 1. Ukupno K 46. Kastav, 18/4. 1905.

Pišu nam iz Kastva: Čim se je doznao za smrt bi-kupa Strossmayera u Kastvu izvjesila je „Hrv. Čitaonica“ u Kastvu crnu zastavu, koja se je vijala sve dana pogreba. Pokojnik bio je od 11. marta 1867. počastni članom Čitaonice, kojoj je darovao 100 for. kojom svotom začlanila se je medju učiteljitelje „Matice Hrvatske“. I Čitaonica i občina kastavska izrazila je brzopojno sruč u Djakovu i dodaće se zastupati kod pogreba.

Na to ustade da govoriti g. Ruković, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić, trgovac u Čanskom. — Dvije su — rane, koje nam se danas otvaraju! Smrt onog Velikana, komu se neće tako brzo dostažnog nasljednika nadati. Govori o vrlinama riedkog tog muža, velične te pojave, koje nam sada nestade. Druga je rana oħlađak dra P. Magdića!

Na to ustade da govoriti g. Lovrić,

stavim za živež zadovoljiti, jer da toliko namakne potrebu je velika, nije ni mogla ni znala. Sada se najbolje pozna posjećica ianske slave hajline. Svaki dan dolaze vozovi k mjestnim trgovcima po kurzu, muku i ostalo. Jesti treba, a kuća prazna. I ovako ide sva sile novaca našim narodnim protivnicima u džep, a na našu stetu. Morali bi mi skrbili, da posaljemo iz svake občine po jednoga, dva u trgovinu, i da svagđe, gdje je moguće, osnujem posjednicu. Za jedno i drugo postići nije velikog okapanja treba. Na ruku bit će nam „Društvo za namjesteće načelnika u obrti i trgovini u Zagrebu“; naši trgovci u Trstu, Ricci i to ih je u Istri, a za drugo: Gospodarski sveza u Puli i ona u Ljubljani. Kušajte, uspijet ćete. Treba da gradimo na čvrstom temelju, pak će nam budućnost bili bolja i mi zadovoljni.

Učekar

Kako se smućaju narod. Pod tim naslovom pišu nam iz Sušnjevice. Odavde vam je bilo javljeno, kako je bio ovde negdje prošlog. Božića jedan sveučilišni djak proučavat, tobož naše narodje, što je on obavio u 24 sata. Sada pako došao je k. n. neki profesor rumunjskog jezika na bečkom sveučilištu. Taj je učitelj ili profesor ovde već osam dana, nu bi reč da mu naše narodje ne ide u glavu. Tomu će biti po svoj prilici uzrok, što se on s narodom ne razumije. Mi držimo, da je njegovo tobož znanstveno proučavanje „na izvoru“ ostanka nekadašnje rumunjske puka obesjena. Po našem sudu došao je amo, da se narod smuti, da ga se predobjije za smješnu rumunjsku školu. Izjavite, kdo ova: „Vi biste moralni i učiti rumunjsku školu“ potvrdjuju naše minjanje. Nujalj, mu, posao, jer može biti uvjeren, da će biti još sreće, kao što je bio i poznati student. Bit će u toliko sretniji, što si je na vrijeme izposlova oružničku asistenciju, koja će mu valjda pomoći, da na prije predobjije za rumunjsku školu. Čudimo se oblasnim, što dopuštaju da se ovako narod smućuje.

Lindar polovicom aprila. Dne 9. t. m. imala je naša posuđilnica svoju glavnu skupštinu. Bili su p. učitelji svih drugari, i nečlanova bio je lep broj, znak da jedni i drugi shvaćaju korist društva. Društvo polagano ali lepo napravljen. Iz izvješća razabrali smo, da se je broj zadrugara i preostalo podvostručio spram onom prve godine. Ljetos će biti bolje, jer imamo u prva tri mjeseca preko 22. išljade K prometa.

Predsjednik je istaknuo u svom govoru osobito ljubav, bratinstvo, slogu i glednju, naglasivši da ćemo tek onda biti pravi, posteni značaji, koji ćemo svadje i pred svakim braniti svoju pravu, ako budemo materijalno neodvisni. — Uime nadzornog odbora istarske posuđilnice u Puli prisustvovao je g. Josip Stihović, poslovodja iste. Rastumacije je zadružarom uzeo radi koji je se morno oduzel poslovodstvo hibenušu računaru te preporučio im, da ulazu svoj novac u posuđilnicu, a ne dana nose u krčmu.

Iza skupštine sabralo se je medju zadružnicama na uspomenu hrvatskog Velikana Strossmayera K 14-02 za djačko društvo u Pazinu, dočim se je iz čistoga dobitka posuđilnice odlučilo K 15 za družbu sv. Cirila i Metoda. — Istu večer pogovorili su se naši seljaci o osnivaču podružnice družbe sv. Cirila i Metoda. U trenu oka našo se je 40 vlastilici podpisala; osobito se je istaknuo nas krasni spol. Živili, samo napred! Natjecaj na našu župu bio je već zatvoren.

Cijejmo, da je pitalo ozbiljniji i čestitih svećenika. Preč. bisk. Ordinariatu je pozvano dobro kakovog župnika trebamo, pak se i nadamo, da će naš zadovoljiti. Naš je puk dobrat, ali treba pouke.

Na naše temeljite pritužbe proti našem neličju nemamo od c. kr. školske oblasti još ni odgovora; veoma se čudimo. Naš učitelj s nikim od kmettske ruke ne opti, ni ne govori. Druži se jedino sa

jednom gospodskom obitelju, kojoj čestitamo na stečevini. Dok budu gospoda u svoje svrhe upotrebljavali ono, što smo mi odbacili, neka znadu, da sporazumim među nama nema. Nova školska zgrada stoji zatvorena, na opomene obič glavarstva, da učitelj prozore otvara, on ne imati i pravo ima? Jeli pravo da učiteljski stan stoji prazan neznamo, ali mislim da nije, premda naši ljudi od zakona u Pazinu vele, da ima učitelj pravo. Zar misle nekođi da ćemo do desetak godina morali drugu palatu graditi pak si naprili još 100% nametli? Tako se ne radi. Zar je naša stranka, naša slabinog nogama, da se boji, da će ju naš učitelj strovaliti? Pa i mi spadao mi tu stranku!

Nas je učitelj primio, prošla godinu K 200 nagrade za pčelarenje od zemaljne agrarnog vijeća. Nemamo ništa proti tomu, da se zasluzne učitelje radi te koristne grane gospodarstva nagradjuje, da li naš učitelj to zasluzju imala bi komisija našu mjesnu to konstituirati. Razglasili su ovdejšnji talijani, da on radi sasvim drugih zasluga nagradu prima. Pripravni smo dati imena e. k. sk. oblastima onih, koji su to razglasili.

Porečki kotar:

Talijanska škola u Kmetih.

Dogodilo se konačno i na žalost ono, proti čemu smo toliko puta pisali i što se naše strane nije moglo nikako prepreći.

Glavarstvo občine Humak (Umag) sa gradilo je na občinske troškove školsku zgradu u hrvatskom selu Kmeti, koji prekrstili Talijani u najnovije dobi u Metti. Tu zgradu pregledao je ovih dana policijsko-zdravstveno povjerenstvo i uz neznatne prigovore istu za školu prikladnom proglašilo.

Škola ta otvoriti će se školskom godinom 1905.-1906 i to na račun zlosretne »Lege Nazionale«, koja će u budućem skolom upravljati.

Tužna naša dječica, koja će doći u talijansku prelivanu.

Koparski kotar:

Gospodarska zadrgna u Buzetu.

Pošto se je u pozivu za glavnu skupštinu kojega gospodarske zadruge u Buzetu uvršta jedna pogreska, javlja nam odbor zadruge, da će se glavna skupština iste obdržavati dne 29. aprila t. g., a ne 27. aprila kako je to bilo pogresno javljeno u zadnjem broju.

Franina i Jurina.

Fr. Ča da imaju va Lošinje već prefeta? Jur. Ča je to za jeno blago?

Fr. Tamo va lačnoj Talije zovu prefeta kotarskoga kapitana.

Jur. Ter je dobro, da se malo po mjestu privadiamo na talijanski guverner kada nas naše oblasti pod silu za to pripravljaju.

Fr. Zač misle, da će samo nam ljuje bit. Jur. Aj poborića će još komu!

Razne primorske vesti.

Novi ratni brod Austro-ugarske mornarice. Iz pouzdana izvora doznađeno, da će se nova oklopna austro-ugarske ratne mornarice „Nadvojvoda Ferdinand Max“ (Erzherzog Ferdinand Max), koja je sagradjena u brodogradilištu „Stabilimento tecnico triestino“ u Trstu, počinuti svećano u more dne 21. maja u 11 sati prije podne. Tomu svećanom činu prisustvovali će Nj. Vlasiči prejasmai nad-

vojvoda Oto i prejasna supruga mu nadvojvodkinja Marija Josipa, k-ja će također novom brodu kumovali.

Kako se čuje, dopušlivo, da tim povodom više brodova naše ratne mornarice da prisustvuju porinuću i krušu svog druga.

Slike biskupa Strossmayera:

Nastojanjem gosp. Stj. Jakovljevića u Zagrebu izasla je slika velikog hrvatskog mješene biskupa Strossmayera, koja se može očim razaslati. — Izrada je sa vrsena, ručni umjetnički rad, prva vrst retuša. Ciene su napram veličini sa okvirom 65, cmt 18 kr i 100 cmt 22 kr, franko Zagreb, uz gotov novac.

Osim ove dao je izraditi i slike dra. Vitezovića Pavlinovića, Tržaškog, Frankopana, Kvaternika, Matije Gubice, Blaškina, Tresića i mnogobrojnih hrvatskih velikana i zasluznika iz prošlosti i sadašnjosti, a sve po gornjim cienam.

Naručbi se imaju priložiti četvrtina načrtenog iznosa.

Telefonska sveza Trsta s Opatijom dolično s Riekom. Bička vlada odlučila je konačno, da se imaju spojili telefonski

grad Trst s Opatijom, odnosno s Riekom, što su već odavnina naši trgovacki krugovi želili. Opatija je svezana već više godina telefonski s Riekom i sada će biti s Trstom.

Promjene na kotarskim glavarstvima u Istru. Ono što se je još nedavno natulo, dogodilo se da je sada upravitelj kotarskoga glavarstva i na mještanski savjetnik u Puli g. grof Rossetti pl. Scander, premješten je k manje snižtu u Trst. Na njegovo mjesto dolazi novozimenovani kolarski kapelan u Poreču g. Filip barun Reiplein pl. Marienburg, a kupertanatom u Poreču upravljaće neumjetnički tajnik g. Otto Schneider.

Za ovoga gospodina doznamo, da je dobra i blaga duša, ali imade lu veliku pogresku, što ne poznaje jezik većne punčanstva, onog kotara naime hrvatski jezik. Ned očimo, kako ga je tamo mogao poslati našemajnik g. knez Hohenlohe, koji je povodom nastupa svoje službe sveličano izjavio, da smatra svojom prvom dužnosti, da nauči i drugi zem. jezik t. j. hrvatski ili slovenski.

Dobro sreća. Naš dični zastupnik prof.

Vjekoslav Spineti daravao je 1) da počasti uspomenu svoje predrage sestre Ante K 75, 2) da počasti uspomenu Josipa Jurja Strossmayera K 75. Obje te sestre, ukupno K 150 porazdlije je pojednako Bratovčići hrv. ljudi u Istri i Kastvu, Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru, i Djačkom pripomočnom društvu u Pazinu. — Živo!

Slike biskupa Strossmayera.

Hrvatsko pripomočno društvo u Beču javlja, da se kod istoga nalazi velika zaliha slika slavnog biskupa Strossmayera, izrađenih od mladog umjetnika Tomislava Krizmanu u originalnoj litografiji u bojama.

Cijena slike (veličina 75 cm X 45 cm) na kartonu 4 Krune, na odeljivoj papiru 3 Krune. — Naružde sa odnosnim slijedom imaju se slati na spomenuto hrvatsko pripomočno društvo u Beču, I. Bauenmarkt, 14.

NB. Plaćene narudžbe odušilju se franko.

Slike znamenitih muževa.

Gosp. P. S. Jakovljević javlja nam, da je dao izraditi u raznim veličinama portrete znamenitih hrvatskih muževa prošlosti i sadašnjosti, koji se iztaknuli bilo kao književnici bilo kao učenjaci, bilo kao umjetnici bilo kao političari. Cene nisu skupe. Što lepe prigode narodnim društvima, da uresi svoje prostorije slikama zasluznih ljudi. Tko želi imati potanje obavijesti, neka se obrati na adresu: Petru Jakovljeviću, Zagreb, Jelačićev trg 24.

Darovi u počast Strossmayera.

Danas donašamo imena onih plemenitih darovatelja, koji u počast uspomene biskupa Strossmayera doprinježe za Družbu sv. Cirila i Metoda, Djačkom pripomočnom društvu i za siromašne učenike hrvatskih škola u Zadru svakom po 5 K. Ovu svetu, kako javimo već, sakupio je g. Niko Mardesić, a darovaše: gg. Niko Mardesić K 25, Ante Aleksić K 25, G. V. slava dobrotinjelu Strossmayeru K 20, T. Matijević K 10, Ante Strika K 10, Ante Štric K 5, Niko Desić K 5, Ivan Žic K 10, Ante Klement K 3, Ante Dobrinis K 2, Pavletić K 1, Mihovilović K 1, A. A. slava branitelju prava K 1, G.

S. Slava diki svih Slavjana K 1, Dragutin Kokol, svećenik mornarice K 2, Ivan Misko K 2, Mate Kočić K 2, Ivan Cuzzi K 5, Josip Iskra K 5, Lucjan Mladineo K 2, Ante Urbanac K 2, G. nek se svuda slavi naši Velikani K 1.

G. Niko Mardesić, daruje nadalje da počasti uspomenu pok. Ante udovice Karavaris, sestre vrloga rodoljuba prof. Vj. Spinetića. Družbi sv. Cirila i Metoda K 5, i siromašnim učenikom hrvatskih škola u Zadru K 5. — Živili darovatelji:

Evo jedan paragraf hrv. tal. slike u praksi. Svršili smo oba učiteljstva u Korču i skupi smo polagali maturu. On Talijan bio je najmlađi, kao podučitelj u Puli i kao Hrvat, kdo suplent ravnavajućeg učitelja u jedinu hrv. selu u kotaru puljskom. On je primao mjesечно 150 K a. ja 66 K.

Evo kako: Podučitelj u Puli imade 800 K stalne plaće, 200 K lokalne doklade, 200 K podpore občine Pula, stanarina 600 K, dakle ukupno 1.800 K, a ja cijilih 800 kruna.

Pa da nismo u XX. vijeku, naprekia i jednostki.

Na ovaj način mogu Talijani mirne duće pristati na slogu s Hrvatima u našim pokrajinama.

Jos jedan. On ima u Puli meso po 72 i po 80 nov. kg a ja ako ću si ga činiti nositi u Puli 3 put na tjedan moram plaćati čovjeku barem 2 K tjedno. On može čitati sve novine u kavani za 20 h a ja nemogu držati ništa najcijenije, ako neću da stradam materijalno. U slučaju bolesti on ima lječnika za 1 do 2 K, a ja moram platiti 16 do 20 K. Taj talijanski podučitelj ima danas veću plaću nego hrv. stalni učitelj koji služi 10 i 20 godina. To je gorka istina koja mi ubija dušu, kad pomislim kako je opak ovaj svjet i da ću moja plaća, zdravje i život izgubiti a da nikad za to poštenu plaću ne primim.

Bezobzirniji nemogući biti talij. zastupnici u istar. saboru kad su stvarali onaj zakon g. zgor. po kojem ima svaki tal. učitelj po 100—200 K plaće više nego hrvatski, a osim toga su skoro svi u prvoj i drugoj kategoriji, dočim su hrv. svr u trećoj, riedko koji u drugoj a jedan ili dva u prvoj.

To je čovječanstvo u prosvjetljenoj Europi, a u ustavnoj Austriji u XX. stoljeću. Smrnat! I nitko se više za nas ne brije! A koliko se od nas zahtjeva?

Daljni prinosi u spomen Strossmayera.

Za Družbu i Djačko društvo da počaste uspomenu Strossmayera doprinjeće nadalje: Pop A. Benigar K 10, Turina Stipe K 4, Glaser. Fran. K. 2, gosp. Jakov Radesić, trgovac ovđe, K 6.

U istu svrhu sabrane na izvanrednoj sjednici Dalmatinskog Skupa za Družbu sv. Cirila i Metoda K 4-40 a darovaše: Stjepan Ćabrić K 1, Ivan Videka K 1, Bartol Galić K 1, Spirid Ninčević K 1, Sime Matijević 40 para.

Putem područnice u Puli podarao je Družbi: Dobročinitelj mladeži K 200.

Živili darovatelji! Naši sliedbenici!

Za Strossmayera u Pazinu.

Piši nam iz Pazina: U petak su se obdržavale svećane zadušnice za blagopokojnog biskupa Strossmayera u franjevačkoj crkvi, koje je priredilo Djačko podporno društvo. Zadušnicama je prisustvovala cijelokupna mladež hrvatske gimnazije sa profesorskim zborom i veliki broj pazinskih Hrvata. Ovina zadušnicama hijelo se Djačko pripomočno društvo odužiti svomu dobrovoljcu, koji je darovaо za djački dom u Pazinu 6000 kruna a za podporno društvo 2000 kruna.

Primiamo iz učiteljskih krugova. Kolegialnost naša, samostilost leh ljubav do istine i pravice tura nam pero u ruke, da putem „Naše slike“ zauzvemo se za jednog Gostinčer Antuna, učitelja u Marčani. On već od mjeseca oktobra 1904. nalazi se u vojničkoj službi u Celovcu kao proti-infanterista. Tripi mnogo tjelesao i duševno. On, učitelj, već eto pol godine opravlja i najniže vojničke dužnosti i tripi mnogo kao čovjek i kao učitelj.

Uložio je dotični molbus na c. k. kotarsko školsko vijeće u Puli, da isto izvoli požureti shodne mjeru za njegovo oslobođenje od vojničke službe. Ova već pet mjeseci, a školske i vojničke oblasti ravnodušno gledajući kako tripi nepravedno ovaj vrlji mladić i učitelj. On željan jedino radi u skoli i sav se posvetili prosvetačnom zvanju, prisiljen je biti

Draguć, Ivan
van Cuzzi
Mladineo
se svuda

daje da
ove Kar-
prof. Vj-
oda K 5,
ih skola

sloga u

u Ko-
ru. On

oducitelj
ravnaju-
i kotaru

150-K

imade
ne do-
a, sta-
K, a

reka i

mirne
u na-

po 72
činiti
moram
on.

na 20 h
ako
slučaju

K, a
i tali-
plaču

ro i
ja mi
opak
uvlje i
štenu

astup-
onaj
i tal.
nega
svi u

hrv.
fjedan

Eu-
jeću.
pre
oss-

časte
dalje:
K 4,
cic,

dpoj
izbu
ne:

K 1,
K 1,
K 1,

je

se
go-
ne-
čko
isu-
rim-
dili
ama

o-
va-
vao
a

va.
do
da
da
da
nog
On
e u
in-
no.
vrla
go

to-
voli
po-
cezi
ob-
ne-
On
po-
ili

u vojničtu trpeć moralno, fizično i materijalno. Njemu je bio obustavljen plaća već 1. decembra prošle godine i čuti u kasarni gorko nestasici novca. Dokad će ovo bilo stanje njegovo trajati? On je bio disciplinarno progonaen, kola mu marčanska oduzeila 15. jula pr. god. i vruće se ova izraga već devet mjeseci, a da se ju nije zaključilo. Pa da bi zašto? Ota bi do slatko kažnjeno, da se ga je prenijeto službeno iz Marčane, ili u najgorem slučaju, da se ga je namjestilo gdje podučiteljem, budući još mladi. Ali ovo ni ono nije uzdržalo, nego ovo, što reč spomenimo: uzelo mu se školu, obustavilo plaću i pozvalo ga u vojničtu! Dosada mu se nije još podijelilo drugo mjesto a u vojničtu nije mogao biti pozvan stalno kao učitelj. Jesu li ili nisu ova stroge i prestroge injere prema učitelju, koji se ne može braniti. On je gororuz, a protivnik oboružan. Je li tu moguća po sredstvu bezbrinjnost onih, koji bi se moralni brinuli za učitelje? Ili još šta drugo! Što bilo da bilo, on toliko kažni zaslužio nije, pak apeliramo na čovjekoljubivost mjerodavnih činitelja, da se zauzmu za jednog Gostinčara i da mu pomognu lime, da se ga gođe namjesti učiteljem te prema dotičnom dekretnom c. k. kot. škol. oblasti, da se ga osloboodi od vojnicišta.

Očekujemo, da naš glas neće biti glas vapijućega u pustinji.

„Jadranska Banka u Trstu“.

Običalo smo u jednom od prošlih brojeva, da ćemo se čini prije na ovo vrlo važno narodno-gospodarsko pitanje povratiti, što činimo sto ovim „Trčanski Loid“ tim povodom piše:

Industrijski i trgovaci i sav narodno-gospodarski svjet slavenski i Trsta i njegove ekolice, i Goričkoga, Kranjske, Istre, Rite, Dalmacije, Bosne, Hercegovine, Česke, Hrvatske, Slavonije, Koruske i Stajerske, i svih ostalih slavenskih pokrajina u monarhiji austro-ugarskoj, kao i braća Srbi i Bugari u Srbiji, Crnoj Gori i Bugarskoj, zaista poveseleći će se od svega srca na viesiti, što ju evo danas do nosimo, da se u Trstu, na toj najdelikatnijoj ali najvažnijoj točki Slavenstva na Moru, Jadranskom, uzprkos najvećim potekotama raznolike naravi, upriličuje — u pravi čas — neobično važan novčani zavod slavenski „Jadranska Banka u Trstu“.

Utemeljiteljni odbor „Jadranske Banke u Trstu“ već je upriličen. On je već poduzeo i učinio sve shodne korake za to poduzeće. U odboru nalaze se do sada gospodra Gjuro Vučković, privremen predsjednik, trgovac u Trstu; Ante vitez Vučković, zastupnik na carevinskom vjeću u Beču, Ante Bogdanović, trgovac u Trstu; Dr. Radoslav Kvekić, narodni zastupnik na carev. vjeću i odvjetnik u Trstu; Dr. Mato Pretner, odvjetnik u Trstu; Dr. Ottokar Rybář, odvjetnik u Trstu; Josip Ulčakar, tajnik „Trčaska posuđilnice u hrvatskoj“ i dr. Gustav Gregorin, odv. u Trstu.

Pravilnik „Jadranske Banke u Trstu“ izradio je gosp. Dr. Gustav Gregorin u Trstu.

Po pravilniku predviđena je temeljna glavnica od K 2,000,000. Prva emisija iznosiće K 500,000. Banke će uredovati i poslovati na hrvatskom, slovenskom i srpskom jeziku. Njeno djelovanje odnosiće se na sve grane šireg bankovnog poslovanja. „Jadranska Banka u Trstu“ ekskomptirće će dake mjenice, primati novac uz ukamavanje na uložnicu, no doznačnice i u tekući račun. Preuzimat će u pohranu vrijednostne papire, doznavati će izplaćivanja na sva tržišta tuzemstva i inozemstva, unovčavati će mjenice, potegnute efekte i coupone. A uvesti će po svoj prilici i „Safe Depôt“ za pohranu vrijednostnih papira na lagodnost svojih klijenata. Jednom rieti, svi moderni poslovni bankarstvo bit će po „Jadranskoj Banke u Trstu“ upriličivani i podržavani.

Trst gleda sa ozbiljnošću na to novo i mlađe narodno-gospodarsko čedo Slavenstva u svojim zidinama. Gledaju na nj i sa čudom i sa strahom Talijani i Niemci. Pa kad je tome tako, počakimo, koliko god nas imu u Austro-Ugarskoj Slavenstva, da je sa nas Trst najeznimivija točka našeg političko-gospodarskog programa.

Pobuna u mužkoj kaznioni u Gradiski.

U nedjelju u jutro bijaše uznenimore stanovništvo inače mirne Gradiske. Iz glasovne kaznione dopirala je naime zاغlубна вика и бука a војничка јета на hrupi brzim korakom kroz glavna vrata u kaznionu. Pozvan je bio naglo jedan liečnik dočim je jedan stražar iz ljekarne nosio velik omot vate.

Za pravo se još nezna, što se je zabilježilo zidinama kaznione; nu bi reć, da se pobježe kažnjenci medju sobom i da bijaše razbijeni glava. Do boja došlo je na dvorištu, radi toga se je čulo bušu i viku takodje vani. Da krivci neće dobro proći, možemo si lako misliti.

Zašto je Uskrs ove godine tako kasno?

Riedko kada biva Uskrs (vazam) ovako kasno, kao što je ove godine. Godine 1886. bio je Uskrs dne 25. aprila baš na dan sv. Marka, godine 1878. i 1899. dne 21. aprila. Uskrs se kreće uveć između 25. marta i 25. aprila, to jest: ranije od 25. marta a kasnije od 25. aprila. Uskrs ne može doći. Uzrok što je ove godine podučiteljem, budući još mladi. Ali ovo ni ono nije uzdržalo, nego ovo, što reč spomenimo: uzelo mu se školu, obustavilo plaću i pozvalo ga u vojničtu! Dosada mu se nije još podijelilo drugo mjesto a u vojničtu nije mogao biti pozvan stalno kao učitelj. Jesu li ili nisu ova stroge i prestroge injere prema učitelju, koji se ne može braniti. On je gororuz, a protivnik oboružan. Je li tu moguća po sredstvu bezbrinjnost onih, koji bi se moralni brinuli za učitelje? Ili još šta drugo!

Što bilo da bilo, on toliko kažni zaslužio nije, pak apeliramo na čovjekoljubivost mjerodavnih činitelja, da se zauzmu za jednog Gostinčara i da mu pomognu lime, da se ga gođe namjesti učiteljem te prema dotičnom dekretnom c. k. kot. škol. oblasti, da se ga osloboodi od vojnicišta.

Zigice Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru.

Ćitamo u zagrebačkim listovima: Kome nije poznato, kako su u nas žigice znameniti čimbenik pri sabiranju — prinos za osnivanje hrvatskih puščkih škola u jednoj Istri! Dosada je međutim jedna stvar potamnjivala ovu plemenitu narodnu djelatnost. Gledajući na plemeniti cilj osnivanja i podizanja hrvatskih škola po Istri, zaboravilo se pogledati na narodno ekonomsku stranu tog poduzeća. Proizvodnja tih žigica povjerenja je bila stranoj inozemnoj tvornici. Dok je tako 5% utržka žigica islo u korist družbe, odlazilo je 95% hrvatskog novca u tudjinu; dok je velezaslužna družba svaké godine primala nekoliko tisuća kruna u dobrovorne svrhe putovale su stotine tisuća kruna u inozemstvo na nepovrat. To je smucivalo, to je žalostilo mnoge i mnoge Hrvate. Oni su plemenitu stvar revno dalje podupirali, ali uvek bolnom mišiju, zašto da onih 95% hrvatskog novca preko onih 5% u korist družbe ne bi moglo ostati u našoj domovini i ovdje se u korist domaćeg pučanstva promenit. Tome sad je učinio kraj zasluni klub „Sv. Cirilo-Metodskih zidara“ u Zagrebu, koji je već toli uspješno djelovao i djeluje u korist družbe.

Stupio je u pregovore sa domaćom hrvatskom tvornicom žigica Adama Reisenera u Osijeku, da stavi u promet domaći proizvod, a u istu korist i u isto podupiranje ciljeva istarske družbe. Piot tih pregovora je dozrio, žigice su tu, stavljene su u promet po Osijeku i dijelu hrvatskih zemalja pod naslovom: Hrvatska za Cirilo-metodiske zidare. I od ovih žigica ide kao i od drugih družbinih žigica isti dio utržka korist ciljeva prezaštužne družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru, ali s tom velikom razlikom, da preostali znatni dio hrvatskoga novca ostaje u domovini, ide na podupiranje domaćeg obrta, prometne se u korist domaćeg radničtveta, ostaje jednom riečju u zemlji i na njenu korist.

Razni prinosi:

Za Dražbu sv. Cirila i Metoda pripošlaće preko naše uprave:

B. S. iz Lubenica da počasti uspomenu blagopok. Strossmayera	K 5—
Kazimir Jelušić, načelnik u Kastvu, da počasti uspomenu biskupa Strossmayera	10—
Ane udove Karlavaris	10—
Lovranički Hrvati	46—
Hrv. Čitaonica i Hrvatska štodiona u Virju umjesto hrzjavne sažilnice prigodom smrti našeg Mecenata Strossmayera	6—
Ljudevit Tomićić, Trst	20—
Ukupno danas	97—
Na račun ove g. izkazanih	484,47

Sveukupno K 581,47

Djačkom prijomočnom družtvu u Pazuinu prislijeli su tokom mjeseca ožujka slijedeći prinosi:

- a) Redoviti: Placar, Trst K 12.
- b) Podupirajući: Blažić Ivan, pon. kapeštan — lečići K 2.
- c) Darovi: Jurinčić Robert, učitelj — Brezca K 5; Grasić Josip, župnik — Beram K 10; Razui za narandžu prigodom kmetskih zabava u Čitaoni K 17,61; Opašić Ivan za 1 narandžu K 50; Liberat Žović za 1 narandžu K 1; Marčić Franjo za 1 narandžu K 2; N. N. kupio kos, gdje su

bile naranče K 1; Vranić Franjo — Pazin K 60; Bertoš Anton pok. Josipa — Pazin K 62; Čeh Ivan — Roč K 10; dr. Josip Šebesta na uspomen svoje kćeri Marie K 50; N. N. K 1; Baštinici dra D. Vitežića — Krk K 400; Prigodom igrađivanja na „boće“ u Čitaoni po krovni N. N. na dan pusta K 4; Košćev Josip, profesor — Celje K 40; U veseloj zabavi na ptru g. Želj. postaje vjedje J. Jinglinga sabra džaka Ante Brigid K 7,88; U veselom društvu i plesu u Žminju dne 6. III. na prjedlog g. Petela Kovacić-a sabrake gdje M. Perković i I. Semitekolo, učiteljica K 12,22; U prijateljskom društvu na dan pusta u C. re. kod veleč. g. A. Šebesta sabrala g. M. Perković K 11,20; Upravna istra Elinost-i — Trst K 10; Šišković Mirko, učitelj — Kozina, sabrali u veseloj zabavi na Kozini na predlog g. Vida Ropote i gosp. Fran Šturna K 10; Marko Zović, kroat — Pazin K 8,60; Zlatko Blaž — Hum sabranih K 41; Sabrani Pazinci u Lindaru na Josipovu K 5; k tomu pridodaje malo A. Androšić K 20; Števelik Fran, župnik — Karloba K 20; Škvara Marija, učitelj — Kanfanar K 10; Počajnina — Volosko K 500; dobrijenih na „boće“ u Čitaoni K 1,80.

Br. 35.

Poziv.

Podpisani pozivlje ovime sve članove, da dodju na glavnu skupštinu gospodarske zadruge, koja će se obdržavati u Kastvu, u dvorani ili vrtu „Narodnog Doma“, dne 30. aprila 1905. u 9 sati prije podne sa slijedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika;
2. Izvještaj tajnika;
3. Izvještaj blagajnika;
4. Izvještaj revizionalnog odbora;
5. Izdržavanje gospodarskog oruđa;
6. Razni predlozi.

Gospodarska zadružna

Kastav, dne 18. aprila 1905.

Podpredsjednik:
Kazimir Jelušić.

Svoji k svojim!

Skladište pokutetva
goriško-solanske
stolarske zadruge

(prije Anton Cernigoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom:
Pokutetvo izrađuje se samo u pači izsušenih drvom.

Konkurenčija izključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se takodjer uz mjesечnu odplatu.

Zastupivo u Trstu, Splitu i Aleksandriji
Ilustrirani cienici se šalju na zahtjev.

Odljikovana

J. KOPAČ svijetar na papu

Gorica — ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starištvu, p. n. slavnom občinstvu svijete iz prijednoga pčelnoga voska kg. po K 490. Za prijednost jačinim s K 2000. Svijete za pogrebe, za božićna drva, vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

Koristno za vinogradare!

Upozorju se gospoda vinogradari u njihovom vlastitom interesu, da će po izbor

Sumpor „ALBANI“ iz Pesara

raspaljavati i ove godine jedino skladišta tvrdika

PAOLO ROCCO & NIPOTI u TRSTU

i prodavači u pokrajini ovlašteni od iste tvrdke.

Istarska Posuđilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih dijulova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/4 % kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uloženo iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uloženja suglasno ustanovo već ili manji rok za odkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdanje

osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Družtvena pisarna prizemno desno, gde se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

JOSIP JURSICH ZLATAR I DRAGULJAR

Nova ulica ≈ VODNJAN ≈ Nova ulica.

Prodaja zlatnih i srebrnih predmeta. — Prima svakovrstne naručbe i popravke uz cene umjerene. — Izradba točna po naručbi.

Štampilje iz kaučuka

izrađuje

knjigotiskara J. Krmpotić i drug.

Via Sissano-Diana u PULI Via Sissano-Diana

Preporuča se svim p. n. župnim, občinskim i drugim oblastima i uredima te posuđnicama, gospodarsko-trgovačkim i prosvjetnim društvima, p. n. gg. trgovcima i t. d.

CIENE UMJERENE.

Pošto je ovo poduzeće jedino hrvatsko u Istri i Primorju, nadamo se i molimo za što brojuje cijene naručbe.

Visokem kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom rudnicom APATOVAČKA KISELICA

narava alkaličko-muriatitna-litijačka kiselica vrlo bogata ugljikom kiselinom

izvrstno i poput kristala čisto sjećno piće.
Glasoviti lečilišni ankoriteti preporučuju ovu kiselicu u najboljem uspijehu kod svih bolesti prahavih organa i gliklana proti ulozima i reumi, kod selidžača, pličanog, grlošnjaka i svih drugih kataral. proti hemoroidima (zlatnoj filii), kod holi, babrige, mjhura, kamence, želucne bolesti, xranljivih natečajih, žetara, žaravice i mnogih drugih bolesti. Fraktales izvrstno i neadikljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirala ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice

ZAGREB, Ulica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, ugovornim mirodijama, restauracijama i gostionama.

Stoj! Kamo greš?
Idem Dalmatinu.
Kому?

Pa još pitaš? Ča neznaš da je Trančić opatra otvora u Puli magazin od vina i ulja.
A gdi?

Baš na Portorati broj 8 na onom mjestu, gdi je ona debela ženska prodavala jabuke, narancije, limune i drugo voće.

E onda mi je baš dragoo; jer otkad je Trančić bio otisa iz Pule nisam dobra uija okusia.

A da će meni ulje, ja malo salate jim, — ali vina, vina dalmatinu to je za me.

Istina vina, i ja ga volim, ali i ulje brate ako ni dobro nema niš, ti kažeš salatu da ne jis, ni ja, ali ulje služi i za ribu, za bakalar, manestru itd., a ako ni dobro, ti pokvari sve pa valja da baciš ciju pjatancu va kantun i ti pali grlo te dobiješ i kašalj ko da si tizik. Pa ča si rekla ima i dobra vina?

Vina? Moj dragi, da ga samo kusaš bit će ti ga puna usta, a ima ga brate, svake sorte. Ali nisi vidia oni veli trabakul kreat vina i ulja svake vrsti, to ti je sve za njega.

A, kad je tako, onda idem valje da kupim vina i ulja k njemu.

Idi samo, nećeš se pokajat, on će te dobro poslužit i dobru robu dat. A i toliki drugi ga poznu, da je on dobar čovik i samo dobru robu prodaje.

Svi koji žele imati dobru kapljicu vina i ulja, neka idu a quel del' ojo!

Marko Zović, krojački majstor u Pazinu

— preporuča —

upravo prispjelo moderno suknje za proljeće i ljeti iz tvornice svjetskoga glasa. — Izradba po najnovijem kroju, a cene umjerene. — Preuzima radnje za velečastno svečenstvo. Gotova odiela vazda na skladištu.

Imade na prodaju šivaće strojeve za krojače, postolare i slične obrtnike iz nagradjene tvornice. Sastavni dijelovi iz najbolje ocjeli. Jamstvo 8 godina. — Cene su od K 60 — do K 260 —

~~ Tiskara i knjigovežnica ~~ J. Krmpotić i dr. u Puli.

preporuča:

1. Tiskanice za občine.

1. Skrižaljka o izaku epidemije.
2. Svjetlošća za oprost od prisutne službe.
3. "Omibus" tiskanice (skrižaljka bez teksta u glavi za svaku porabu).
4. Izak i svjedocha za djece.
5. Ista u talijanskom jeziku.
6. Molja za oprost od prisutne službe.
7. Ista sa svjetlošćima.
8. Inventar aktivni glava ili uložci.
9. Inventar pasivni glava (uložci).
10. Inventar mobilnih glava ili uložci.
11. Izak odgođenitvenih troškova.
12. Stanje ukamjenilja glavnica.
13. Izak o promjeni prebivanja neaktivnoga vojnicića (glava ili uložci).
14. Izak i svjedocha za djece i moličje.
15. Popis izbornika (glava ili uložci).
16. Glasovni izak i 16. a) Kontrolni izak za občinske izbore.
17. Dnevnik dohotaka i troškova.
18. Glavna knjiga.
19. Pomoći dnevnik.
20. Zapisnik podnešnica (glava ili uložci).
21. Proračun, glava.
22. Proračun, uložci.
23. Zaključni račun, glava.
24. Zaključni račun, uložci.
25. Zapisnik o razgledu mrtvaca.
26. Ogledni listić o mrtvila.
27. Obiteljsko-obavarski skrižaljka.
28. Skrižaljka o ceni govelje krme.
29. Zapisnik kaznenih prestupaka.
30. Prilog zakl. računa (glava ili uložci).
31. Izak nadmuka.
32. Zapisnik soli.
33. Prijavni i pregledni list za oprost poreza kod pećenja rakije za svoju robu.
34. Občinska svjedocha za bohuncice.
35. Knjizice sa kuponi za doznačku soli.

2. Crkvene tiskanice.

1. Fides Nativitatis et Baptismi.
2. Fides Mortis.
3. Fides Matrimoniorum.
4. Testimoniorum status liberi.
5. Testimoniorum denunt. matrimonialium.
6. Nota pro instituendis denuntiatis.
7. Inventar (glava ili uložci).
8. Račun (2 arka).
9. Izvadak računa.
10. Izak glavnica (glava ili uložci).
11. Izak stalnih i promjenlj. zakaupinu.
12. Izak uplaćenih i zaostalih parbenih troškova.
13. Dnevnik dohotaka i troškova (glava ili uložci).
14. Izak povećanja ili umanjenja imetka.
15. Status animarum.
16. Liber baptizatorum.
17. Liber defunctorum.
18. Liber matrimoniorum.
19. Liber confirmatorum.
20. Namira vrlo kamata obligacija.
21. Zapisnik podnesaka.
22. Obiteljsko-obavarska skrižaljka.

3. Tiskanice za škole.

1. Ljepopisnice.
2. Žadaćnice.
3. Risanke.
4. Satnice.
5. Molja za oprost od skolarine.
6. Pregled mješovitih školskih zaoslataka.
7. Razrednica.
8. Tjednik.
9. Glavni imenik.
10. Matica.
11. Imovnik ili inventar.
12. Popis školske knjiznice.
13. Izak izostataka.
14. Zapisnik podnesaka.
15. Školske vesti.
16. Svjedocha.
17. Odputnica.
18. Odlažnica.
19. Imenik po alfabetu; daje slijedeće po zakonu 31./7. 1895. za Istru, i to slijedeće obrazce:
20. A k § 1. 21. B k § 2. 22. C k § 3.
23. D k § 4. 24. E k § 4. 25. F k § 4.
26. G. k § 5. 27. H. k § 7. 28. I. k § 9.
29. M. k § 12. 30. L. k § 12.

4. Tiskanice za društva za štednju i zajmove te štedionice.

1. Doznačnice.
2. Zadržane knjizice.
3. Štedionice (uložne) knjizice.
4. Zadužnice.
5. Molja za zajam.
6. Dnevnik blagajne.
7. Knjiga dužnika.
8. Knjiga članova.
9. Knjiga zadužnih dijelova.
10. Knjiga uložaka za Hrastenovice.
11. Knjiga uložaka za obične štedionice.
12. Doznačka za primetak.
13. Doznačka za izdatak.

5. Tiskanice za gospod. društva.

1. Dnevnik blagajne.
2. Knjiga vjerovnika i dužnika.
3. Knjiga za skonto robu.
4. Knjiga priručap.
5. Zadržane knjizice.

6. Tiskanice za pravne poslove.

1. Tužbe.
2. Napis (rubrum) k tužbi.
3. Ponosod.
4. Predlog zapljene.
5. Napis k predugovljene zapljene.
6. Kupoprudajne pogodbe.
7. Zadržnice za obću porabu.

7. Razne knjige.

1. Kokoji: „Grammatik der kroatischen oder serbischen Sprache.“
2. Pjesma: „Putovanje ratnog broda Marije Terezie“ u Antiju, Kubu itd.
3. Pjesma: „Pjesme pomorice ili putovanje ratnog broda Fran Josipa I.“ u Kretu.
4. Pjesma: „Rat u Kini ili putovanje ratnih brodova Elisabeta“ i „Aspern“ u Kini.
5. Knjizice: O pristojnom ponašanju, sastavio V. Rubesa.

POBOŽNI MORNAR. Molitevnik za moničad c. i kr. ratne mornarice i ostale pomorce. Sastavio Karlo Kokolj, kapelan c. i kr. ratne mornarice. Odobrena od njegove presvetlosti biskupa Mahnića i rođajućeg biskupa Bičopoležkija-a. — Ciena tri do pet ranom 50 h. s postom.

Osim gornjih tiskanica imade podpunu zalihu tiskanica u njemačkom jeziku za c. i kr. brodove, kojih izak se salje franko poštarine.

Preporuča dalje zalihu papira koli konceptnega toli kancelarijskoga u svih formatih, težinah i crtanjima (rastriranu) na debelo (najmanje od svake vrsti 250 araka).

Omoti u svih mogućih formatih za privatne, trgovske ili službene svrhe.

Prima i izvršuje svakovrstne naručbe, posjetnice svih veličina, pozive, adresne kuće, rasporedi i u obće svakovrstnu radnju zasjecajući u tiskarsku